

Εναγόμενοι: Agentschap voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant (Vlabinvest ABP), Vlaams Financieringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant, Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen NV (VMSW), Christof De Knop, Valérie De Knop, Melissa De Knop, Joanna De Keersmaecker, Marie-Jeanne Thielemans

Παρεμβαίνουσα: Vlaams Gewest

Προδικαστικό ερώτημα

Πρέπει τα άρθρα 21, 45, 49 και 63 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα άρθρα 22 και 24 της οδηγίας 2004/38/EK ⁽¹⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αντιτίθενται σε ρύθμιση βάσει της οποίας μια δημόσια αρχή δραστηριοποιείται σχετικά με την ανάπτυξη γης με σκοπό τη διάθεση οικοπέδων και κατοικιών προς αγορά και μίσθωση υπό ευνοϊκές προϋποθέσεις, δίνοντας προτεραιότητα στα πρόσωπα που έχουν ισχυρό κοινωνικό, οικονομικό ή κοινωνικοπολιτιστικό δεσμό με τη γεωγραφική περιοχή δικαιοδοσίας της δημόσιας αυτής αρχής, οι δε τιθέμενες προϋποθέσεις εισοδήματος είναι τέτοιες ώστε να μπορεί να τις πληροί η πλειοψηφία των προσώπων αυτών, όπως η ρύθμιση που απορρέει από τον συνδυασμό:

- της besluit van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 25 februari 2014 houdende het provinciaal reglement betreffende de werking en het beheer van het Agentschap voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant — Vlabinvest APB (αποφάσεως του επαρχιακού συμβουλίου της Φλαμανδικής Βραβάντης της 25ης Φεβρουαρίου 2014 περί επαρχιακού κανονισμού για τη λειτουργία και διαχείριση της Agentschap voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant — Vlabinvest APB) και
- του άρθρου 2/2 της besluit van de Vlaamse regering van 29 september 2006 betreffende de voorwaarden voor de overdracht van onroerende goederen door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en de sociale huisvestingsmaatschappijen ter uitvoering van de Vlaamse Wooncode (αποφάσεως της Φλαμανδικής Κυβερνήσεως της 29ης Σεπτεμβρίου 2006 για τις προϋποθέσεις μεταβιβάσεως ακινήτων μέσω της Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen και των φορέων κοινωνικής στέγης με σκοπό την εφαρμογή του φλαμανδικού στεγαστικού κώδικα) (και του άρθρου 17, παράγραφοι 1 έως 6, της besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode [αποφάσεως της Φλαμανδικής Κυβερνήσεως της 12ης Οκτωβρίου 2007 για τη ρύθμιση του συστήματος κοινωνικής στέγης με σκοπό την εφαρμογή του τίτλου VII του φλαμανδικού στεγαστικού κώδικα]);

⁽¹⁾ ΕΕ 2004, L 158, σ. 77.

Αναίρεση που άσκησε στις 9 Ιουνίου 2017 ο Christoph Klein κατά της αποφάσεως που εξέδωσε το Γενικό Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) στις 28 Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση T-309/10 RENV, Christoph Klein κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής

(Υπόθεση C-346/17 P)

(2017/C 300/19)

Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική

Διάδικοι

Ανααιρεσίων: Christoph Klein (εκπρόσωπος: H.-J. Ahlt, Rechtsanwalt)

Λοιποί διάδικοι στην ανααιρετική διαδικασία: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας

Αιτήματα

Ο ανααιρεσίων ζητεί από το Δικαστήριο:

1. να ανατρέξει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 28ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση T-309/10 RENV·

2. να υποχρεώσει την εναγομένη να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των 1 562 662,30 ευρώ πλέον τόκων υπολογιζόμενων με το εκάστοτε ισχύον βασικό επιτόκιο προσαυξημένο κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες από την ημερομηνία δημοσίευσής της αποφάσεως·
3. να αναγνωρίσει ότι η Επιτροπή οφείλει, κατ' αρχήν, να αποκαταστήσει στον ενάγοντα την επιπλέον επικληθείσα ζημία που υπέστη μετά την 15η Σεπτεμβρίου 2006, το ποσό της οποίας θα προσδιοριστεί μεταγενέστερα·
4. να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα·
5. επικουρικώς: να αναιρέσει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 28ης Σεπτεμβρίου 2016 στην υπόθεση T-309/10 RENV και να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο.

Λόγοι αναιρέσεως και κύρια επιχειρήματα

Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, ο αναιρεσείων προβάλλει τους ακόλουθους λόγους αναιρέσεως:

Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 61, παράγραφος 2, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, διότι παρέβλεψε την έκταση της δεσμευτικότητας της αποφάσεως του Δικαστηρίου και υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, δεχόμενο ότι ο ενάγων, λόγω του απαραδέκτου του τετάρτου λόγου αναιρέσεως στην υπόθεση C-120/14 P δεν μπορεί να ζητήσει αποζημίωση όσον αφορά το προϊόν του «effecto».

Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη εκ νέου το άρθρο 61, παράγραφος 2, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, διότι δεν συμμορφώθηκε προς την κρίση του Δικαστηρίου επί νομικού ζητήματος. Με τη σκέψη 95 της αποφάσεώς του, το Δικαστήριο έκρινε ότι η πρώτη αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ήταν αναιρέτα στο μέτρο που με αυτή το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή ως προς το αίτημα να υποχρεωθεί η Επιτροπή να αποκαταστήσει τη ζημία που φέρεται ότι υπέστη ο αναιρεσείων [...]. Σε αντίθεση προς αυτή τη νομική κρίση, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε, κατά νομικώς εσφαλμένο τρόπο, στο συμπέρασμα ότι δεν θεμελιώνεται κατ' αρχήν αξίωση αποζημιώσεως λόγω μη συνδρομής των σχετικών προϋποθέσεων.

Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο, κατά παράβαση του άρθρου 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, αρνήθηκε να αναγνωρίσει ότι η Επιτροπή, με την αδράνειά της κατά τη διαδικασία της ρήτηρας διασφαλίσεως του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/42, παρέβη επίσης το άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, με το σκεπτικό ότι επρόκειτο για απαράδεκτο νέο ισχυρισμό. Τούτο είναι νομικώς εσφαλμένο, διότι ο ενάγων είχε ήδη στο δικόγραφο της αγωγής επικαλεστεί τις αρχές της χρηστής διακυβερνήσεως οι οποίες, ως προς το περιεχόμενο, αλληλοκαλύπτονται με τις αρχές της χρηστής διοικήσεως και το άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Για τον λόγο αυτό δεν πρόκειται για απαράδεκτο νέο ισχυρισμό.

Τέταρτον, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε ότι η οδηγία δεν απονέμει δικαιώματα στον ενάγοντα προσωπικώς και στην εταιρία atmed AG. Με την αίτηση αναιρέσεως προβάλλεται ότι αυτό είναι αντίθετο στο δίκαιο της Ένωσης, διότι αμφοτέρω είναι αποδέκτες σε διαδικασία ρήτηρας διασφαλίσεως και μπορούν, ως κύριοι ενδιαφερόμενοι από οικονομικής απόψεως, να επικαλεστούν τις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

Πέμπτον, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο αρνούμενο την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής και της προβαλλομένης ζημίας. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε και χαρακτήρισε εσφαλμένα τα πραγματικά περιστατικά. Περαιτέρω, παρέβη εκ νέου το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/42, δεν πρόεβη σε νομικό έλεγχο και δεν αιτιολόγησε επαρκώς την απόφασή του.

Έκτον, το Γενικό Δικαστήριο, παραλείποντας να λάβει υπόψη τα παραρτήματα KOM RENV 1 και 2, παραβίασε τις αρχές της δίκαιης δίκης και της εκατέρωθεν ακροάσεως, παρέβη το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ και το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά μέσα.

Έβδομον, το Γενικό Δικαστήριο, απορρίπτοντας το αίτημα του ενάγοντος να κληθεί η Επιτροπή να προσκομίσει τα έγγραφα της ρήτηρας διασφαλίσεως, παραβίασε τις αρχές της δίκαιης δίκης, παρέβη το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ και το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων καθώς και το άρθρο 64, παράγραφος 3, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου και το άρθρο 24 του Οργανισμού του Δικαστηρίου.